

ind paa en eller anden Maade, men lad os ikke saa faa Nar efter, at Loven er givet, gaar hen og gribe hemmende ind i deres Rettigheder, der kunne indstille Skolelærere til Skolene. Der blev af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds sagt, at det er af Bigtighed, at Lærerne kjende Børnene, og at det fremfor Alt er vigtigt i Almueskolerne, — ligesom jeg ikke kjendte det; jo, jeg har den samme Overbeviisning som han, men tillige den, at dersom man vil sikke dette, maa der gives den Bestemmelse, at Læreren maa forblive ved Skolen saa længe, indtil han har fulden en heel Slægts Udvikling, indtil den har gaaet Skolen igjennem. Hvad der blev hittret af den ærede Minister om den Maade, hvorpaa jeg betragter Lærernes Virksomhed, var heller ikke overensstemmende med det, jeg mener; han antog, at det var en vanskelig Sag, og at man ikke skulde skildre Skolelærere Embederne som dem, der ikke bestaae i andet end i reent mekaniske Forretninger. Dertil siger jeg, at ved de mekaniske Forretninger eller ved de Lærefag, der for en stor Deel ere af den Beskaffenhed, at de ere mekaniske, kan man ikke have saa stor Ulempe af Forslyttelsen, som ved visse andre Underviisningsgrene i den høiere Underviisning. Det sagde jeg, og at Genier kunne have en stor Indsydelse i et saadant Embede ligesaa vel som i ethvert andet, er der Ingen, der mere villigt anerkjender end jeg; men man kan dog ikke, naar man taler om Lærere i det Hele, tænke sig, at de alle ere Genier, og det er dog for meget at forlange, at man skal troe dette. Jeg antager, at de fleste Lærere ere, som andre Classer af Mennesker, som Folk ere fleest, og at der ikke er overveiende Forskjel mellem de forskjellige Mænd, man i det Hele taget kan komme til at anvende i disse Stillinger, og jeg troer derfor ikke, at det var Ret af den ærede Minister, at han vilde fremstille det, jeg har sagt, som om jeg skulde have hittret, at Lærervirksomheden var Noget, der, saa at sige, ikke havde

det Mindste med den høiere Mandsdygtighed at bestille, og det er blot mod denne urigtige Udtydning af det, jeg har udtalt, at jeg her har villet protestere. Jeg er altsaa ingen Forsvarer af de hyppige Forslyttelser, men jeg undskylder dem, hvor de forekomme i enkelte Tilfælde, og jeg har saaledes ikke Noget imod, at der i sin Tid gives en Lov for at hæve Misbrugen, men jeg vil have, at man skal vente saa længe, indtil det bliver utaaleligt. Det er det, jeg har villet ved hvad jeg har udtalt iaften, og jeg vilde ikke have begjæret Ordet, hvis der ikke var kommet saa stærke Udtalelser i modsat Retning; det er blot dem, jeg har villet moderere noget.

Kraiberg: Saa ofte jeg har haft Ordet i denne Sag, har jeg bestandig erkjendt, at det er meget misligt for en Skole, naar den hyppigt maa skifte Lærer; jeg er altsaa ingenlunde nogen Forsvarer af denne Tilstand, men jeg betragter det som en Ulempe, og jeg har kun søgt at vise, at det var en uundgaelig Følge af de Forhold, hvorunder Skolen befinder sig, og som ere ordnede ved Lov; denne maa altsaa enten forandres, eller ogsaa maa man vide at finde sig deri. Endelig skal jeg, da jeg sidste Gang har Ordet i denne Sag, bemærke, at jeg ved at gjennemgaae de forhen omtalte Erklæringer er kommen til den Overbeviisning, at der ikke heller er Grund til at antage, at disse Omflyttelser skee saa hyppigt, som man synes at mene, thi det gjælder dog især kun meget flet aflagte Embeder og navnlig Undenlærer=Pladserne, hvilket ogsaa er udtalt af mange af Skolens Mændigheder. Men hvor det hører til Dagens Orden at see den ene Lærer efter den anden komme og strax flytte bort igjen, er det naturligt, at man beklager sig høit, og disse enkelte høie Raab, troer jeg, ere blevne forveglede med Manges Raab. Jeg finder altsaa, at Ordet ikke er saa stort, som Mange synes, og det er ganske sikkert et forbudsgaende, som ikke kræver overordentlige Forholdsregler.